

HET HERGEBRUIK VAN GENTSE NOODMUNTEN

Huguette TAYMANS

OM TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG TE VERHELPEM AAN HET TEKORT aan pasmunt had de Gentse Gemeenteraad op 19 april 1915 de aanmaak goedgekeurd van noodmunten in ijzer met een buitenlaag in brons. In eerste instantie ging het om stukken van 2 frank, 1 frank en 50 centiem, naar een ontwerp van Geo Verbanck. Het voorziene gebronsd ijzer werd, wegens leveringsproblemen, vervangen door trimetaal, nl. een kern in ijzer, geplaatst met messing aan de ene kant, en koper aan de andere. Ze werden geslagen door de firma *L. Geeraert fils*, juwelier en fabrikant van religieuze voorwerpen.

In 1917 en 1918 werden ook stukken van 5 frank uitgegeven. Oscar Sinia werd belast met het ontwerp ervan. De matrijzen voor de productie van deze stukken bevinden zich in het STAM (Stadsmuseum van Gent).

Over het gebruik van deze noodmunten tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn al veel publicaties verschenen. Zo wijdde reeds een jaar na de oorlog Ch. Gillemans, in de *Revue belge de Numismatique*, een uitvoerige bijdrage aan de uitgaves van Gents noodgeld. Maar deze stukken werden ook verwerkt in para-numismatische artefacten, zowel tijdens de bezetting, als nadien door het Gentse Stadsbestuur zelf; over deze voorwerpen is tot nu toe weinig gepubliceerd, en wij proberen hieraan met onderhavige bijdrage te verhelpen, zulks aan de hand van enkele concrete voorbeelden.

HET KERSTFEEST IN SAINT-QUENTIN IN 1915

Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog waren de Duitse troepen België binnengevallen en hadden ze al snel Luik veroverd. Daarna werd gevochten in de buurt van Namen, waar Franse soldaten waren gelegerd die de Belgen kwamen helpen. Ook de Britten lieten zich niet onbetuigd: in de slag om Mons/Bergen (23 augustus 1914) had de *British Expeditionary Force* van generaal French de Duitsers een tijd kunnen tegenhouden; maar aan het einde van de dag moesten de Britten zich toch in twee aparte bewegingen terugtrekken, net zoals trouwens ook de Fransen. Tijdens hun terugtrekking leverden de Geallieerden niettemin nog geregeld slag met de Duitsers om hun opmars af te remmen.

Na de slag bij Le Cateau (26 augustus 1914) was de Duitse generaal von Kluck ervan overtuigd dat de Britten zich zouden terugtrekken naar de Franse havens om weer in te schepen. In plaats daarvan trokken de Britten zich echter verder terug richting La Péronne, achtervolgd door de Duitsers. Op die manier ontstond er een gat in de Duitse linies, tussen het 1ste Leger o.l.v. von Kluck en het 2de o.l.v. von Bülow. De Franse generaal Joffre wou daarvan profiteren, en beval generaal Lanrezac met het 5de Franse leger een tegenoffensief te lanceren. Het

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

Contacteer dan het EGMP voor de aankoop van het Jaarboek.